

**СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА**

З В І Т

**ПРО РОБОТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО МЕТОДИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ БІБЛІОТЕК
м. СУМИ ТА СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

за 2014 рік

СУМИ- 2014

Протягом 2014 р. головна бібліотека об'єднання працювала у тісному контакті з бібліотеками коледжів, що входять в структуру СНАУ. На жаль, через відсутність в науково-дослідних установах області посад бібліотечних працівників фактично втрачений зв'язок з деякими бібліотеками цих установ.

Наукова бібліотека Сумського національного аграрного університету як Головна бібліотека територіального методичного об'єднання сільськогосподарських бібліотек м. Суми та Сумської області у 2014 р. спрямовувала свою діяльність на подальше вдосконалення роботи мережі аграрних бібліотек регіону. Особливу увагу приділяли: організації роботи розподіленого електронного каталогу; популяризації за допомогою книги і читання загальнолюдських цінностей, історичної, наукової та культурної спадщини нації; формуванню іміджу бібліотеки як надійного інтелектуального посередника між людиною та інформацією, здатного трансформуватись і пристосовуватись до вимог користувачів; забезпеченню якісного інформаційно-бібліографічного обслуговування користувачів шляхом надання доступу до інформаційних ресурсів бібліотек віддаленим користувачам; формуванню книжкових фондів відповідно до профілю навчального закладу та потреб користувачів; формуванню обмінних фондів та книгообміну; забезпеченню методичної та практичної допомоги бібліотекам об'єднання в запровадженні новітніх форм обслуговування користувачів.

І. Обслуговування користувачів

Як і у попередні роки, у звітному році у бібліотеках спостерігається незначний відтік читачів. Пов'язано це, у першу чергу, із зменшенням набору першокурсників у навчальних закладах. Неабияка заслуга у зменшенні читачів належить розвитку інформаційних технологій – молодь у пошуку інформації у першу чергу зараз звертається до мережі Інтернет. До того ж студенти мають кращу комп'ютерну техніку, ніж бібліотеки.

Це спонукає бібліотеки до постійного пошуку нових форм обслуговування користувачів і представлення інформації. І лише завдяки цьому зараз – це не тільки книгозбірні, а й сучасні інформаційні центри, що тісно співпрацюють також і з віддаленими користувачами. Лише завдяки зміні форм роботи вдається досягати виконання планових показників і втримувати імідж бібліотек як невід'ємної складової навчального закладу.

Основні показники роботи сільськогосподарських бібліотек на 01.10.2014 р.

	Користувачі		Книговидача	Відвідування
	Засидною картотекою	Обслужено всього		
НБ СНАУ	7692 (8800)	16510 (22400)	507000 (670000)	156158 (212000)
Бібліотека Глухівського агротехнічного ін-ту	2538 (2500)	5572 (5240)	140437 (140150)	125574 (125310)

Бібліотека Сумського коледжу	980 (1030)	2118 (2130)	88300 (140000)	62575 (90000)
Бібліотека Роменського коледжу	1050 (1000)	1850 (1800)	62900 (59000)	30600 (28000)
Бібліотека Маловисторопського коледжу	1752 (1765)	3336 (3350)	92815 (122100)	55129 (74650)
Бібліотека Охтирського коледжу	648 (756)	1296 (1380)	85000 (92000)	34200 (37500)
Бібліотека Путивльського коледжу	1251 (1200)	2632 (2800)	100897 (125000)	52901 (64000)
Бібліотеки НДУ	-	-	-	-
Всього по об'єднанню	15911	33314	1077349	517137

Бібліотека – це не лише навчальний і науково-інформаційний центр, а й культурно-просвітницький осередок, де здійснюються творчі зустрічі користувачів із письменниками, журналістами, краєзнавцями та мистецтвознавцями.

Метою культурно-просвітницької роботи є популяризація головних загальнолюдських цінностей; історичної, наукової та культурної спадщини; ідеї національного відродження. І найважливішу роль тут відведено краєзнавчій роботі як одній із пріоритетних у культурно-просвітницькій діяльності. Про масові заходи усі бібліотеки об'єднання звітують у засобах масової інформації та на сайті бібліотеки СНАУ, університету, коледжів та на сторінках у соціальних мережах.

Культурно-просвітницька та масова робота – це напрямки роботи книгозбірні, що забезпечують не тільки пізнавальну, а й дозвілєву функції бібліотек. І саме за цією роботою керівництво навчальних закладів оцінює роботу бібліотеки. Тому культурно-просвітницька робота виконується усіма бібліотеками навчальних закладів в обов'язковому порядку.

У звітному році розширився перелік типів заходів та видів книжкових виставок, що проводяться в бібліотеках об'єднання. Необхідність популяризувати не тільки книгу для навчання, а й читання художніх творів змушує бібліотеки об'єднання при проведенні культурно-просвітницької роботи широко застосовувати форми і методи, властиві масовим бібліотекам. Так, наприклад, у Сумському коледжі започаткували таку форму роботи: як проведення заняття з української літератури у читальній залі бібліотеки, у якому бібліотека бере активну участь: робить виставку-персоналію, проводить розширений огляд видань письменника-ювіляра, готує відеоматеріали. Такі заняття обов'язково супроводжуються демонструванням віртуальної виставки на моніторі. Працівники бібліотеки СНАУ також долучилися до пропаганди читання: пропагували поезію та твори образотворчого мистецтва навіть на наукових конференціях «Успішний зерновий агробізнес на невеликій площі. Секція: Ґрунти та сівба», що проходила на базі СНАУ.

У проведенні масових заходів робиться ухил на зустрічі з цікавими людьми краю, а також на допомогу кураторам у проведенні виховних годин.

Варто зауважити, що у поточному році між бібліотеками об'єднання посилилася взаємодія у напрямку підготовки масових заходів: працівники бібліотек часто спільно готують сценарії, діляться своїми напрацюваннями, віртуальними виставками, музичними записами і, навіть, книгами для виставок.

II. Координація комплектування та використання єдиних фондів бібліотек об'єднання

У звітному році в усіх бібліотеках об'єднання збереглася тенденція щодо зменшення кількості придбаних видань (у дужках подана цифра з плану на відповідний рік)

	2010	2011	2012	2013	2014
Бібліотека СНАУ	7249 (8500)	6022 (7500)	4004 (7000)	3082 (5000)	2743 (5000)
Глухівський агротехнічний ін-т	1686 (2000)	1023 (1500)	579 (900)	316 (600)	365 (394)
Путивльський коледж	2053 (1281)	946 (1545)	999 (1045)	272 (1000)	105 (815)
Роменський коледж	911 (1000)	788 (1000)	347 (1000)	54 (950)	110 (500)
Сумський коледж	1156 (1000)	907 (900)	995 (1000)	141 (1000)	125 (900)
Охтирський коледж	2652 (1000)	1081 (695)	202 (700)	105 (500)	49 (100)
Маловисторопський коледж	1135 (300)	651 (650)	348 (610)	260 (400)	215 (370)
Бібліотеки НДУ	-	-	-	-	-

Основними причинами такого становища бібліотек, як і в минулі роки, були суттєве подорожчання видань, недостатність фінансування та відсутність у книготорговельних мережах видань певної тематики. Тому стабільними джерелами поповнення книжкових фондів бібліотек СНАУ та коледжів залишаються лише книгообмін та подарунки.

Щоб якось вирішити проблему книгозабезпеченості, бібліотекам коледжів уже декілька років надається можливість доступу у віддаленому режимі до повнотекстових баз даних (Електронна бібліотека та Фонд електронних документів), що створюються науковою бібліотекою СНАУ та станом на 01.01.14 р. налічують більше 8,5 тис. повних текстів. Це дозволяє бібліотекам коледжів задовольняти запити читачів, використовуючи фонд головної бібліотеки.

Головна бібліотека об'єднання долучилася у 2012 р. до міжнародного руху Відкритого доступу до наукових знань, що передбачає формування інституційного репозитарію – електронного архіву для довготривалого зберігання, нагромадження та забезпечення довготривалого та надійного відкритого доступу до результатів наукових досліджень, що проводяться в

установі. Цей архів також є одним із джерел, що допомагають в обслуговуванні користувачів бібліотек, надаючи доступ до повних текстів у будь-який час доби (містить 1778 електронних документи).

Протягом звітнього року співробітниками головної бібліотеки об'єднання систематично надавались консультації з усіх питань комплектування фонду, оцінки видань, що надійшли без супровідного документа, ведення облікової документації тощо.

У 2014 р. також продовжувалась робота з формування обмінних фондів. Так, в обмінний фонд бібліотеки СНАУ передано з основного фонду 378 примірників. Обмінний фонд на сьогодні становить 24985 видання.

Головною бібліотекою у цьому році продовжилася робота з обміну виданнями. Запропоновані й передані коледжам СНАУ 329 видань.

Здійснені й намагання обмінюватися з іншими бібліотеками, яким надсилали листи електронною поштою з пропозицією до обміну. Попередньо переглядали сайти цих бібліотек та відбирали необхідні видання з їх обмінних фондів. Однак, цей процес дещо ускладнений – дуже часто (до речі – єдиною) перешкодою до книгообміну є відсутність коштів на поштові витрати, тому переважна більшість бібліотек віддає видання з обмінного фонду лише на умовах самовивозу (що знову – проблема для бібліотек).

В бібліотеках об'єднання робота з обмінними фондами залишалася на рівні попередніх років. У бібліотеках Охтирського, Роменського та Путивльського коледжів його кількість залишилася незмінною. У бібліотеках Глухівського агротехнічного інституту, Маловисторопського та Сумського коледжів обмінний фонд не виділявся взагалі. Інформації про обмінні фонди бібліотек науково-дослідних установ області головна бібліотека, на жаль, не отримує.

На сьогоднішній день загальна картина по обмінних фондах бібліотек об'єднання виглядає так:

	2013 р.	2014 р.
СНАУ	24933	24985
Глухівський агротехнічний інститут	-	-
Охтирський коледж	314	314
Сумський коледж	-	-
Маловисторопський коледж	-	-
Роменський коледж	2515	2515
Путивльський коледж	3450	3450

У значно меншій кількості, ніж у минулих роках, поповнюються фонди цінних та рідкісних видань в бібліотеках об'єднання. Загальна кількість станом на 01.10.14 р. становить 2135 прим.

Зокрема у фондї:

- НБ СНАУ - 631 прим.
- Путивльського коледжу – 63
- Роменського коледжу - 73
- Глухівського агротехнічного інституту – 60
- Маловисторопського коледжу - 346

- Сумського коледжу – 300
- Інституту сільського госп-ва Північного Сходу – 564
- Дослідної станції луб'яних культур - 98

У звітному році склалася дещо стабілізувалась ситуація з передплатою періодичних видань бібліотеками об'єднання. У бібліотеках коледжів періодичні видання передплачені у більш-менш достатній кількості, лише в Охтирському та Путивльському коледжах не передплачено нічого. Головна бібліотека у дещо гіршому становищі – лише 14 назв передплачено за позабюджетні кошти:

Передплата періодичних видань	К-сть назв
НБ СНАУ	14
Сумський	22
Роменський	15
Глухівський	49
Маловисторопський	21
Охтирський	-
Путивльський	-

Тому єдиним джерелом, звідки користувачі бібліотек можуть отримувати інформацію про наукові публікації (хоча вони там і виходять з деяким запізненням), є повнотекстова база «Наукова періодика України», створювана Національною науковою бібліотекою України ім. В. Вернадського. Щоб спростити доступ до цієї бази, НБ СНАУ розмістила посилання на неї на своєму сайті й рекомендувала бібліотекам коледжів також нею користуватися й пропагувати своїм читачам.

III. Організація та створення корпоративного довідково-бібліографічного апарату

Наслідком складної ситуації бібліотек об'єднання з передплатою періодичних видань стало зниження показників корпоративної діяльності над створенням записів до електронного каталогу, що проводиться бібліотеками об'єднання з 2010 р. Головна бібліотека, не маючи своїх періодичних видань у звітному році, надсилала записи на журнали в коледжі лише завдяки тому, що бере участь у ще одному корпоративному об'єднанні – бібліотек м. Суми (де головною бібліотекою є ОУНБ та звідки отримувалися записи на деякі журнали та місцеві газети у цьому році). І це – не зважаючи на те, що ОУНБ у цьому році також залишилася без передплати. Відповідно й бібліотеки коледжів не мали змоги повноцінно брати участь у корпоративній роботі: лише отримували записи на видання.

У цьому році НБ СНАУ стала одним із учасників Ірбіс-корпорації. Тепер усі користувачі АІБС «Ірбіс» в Україні мають змогу «брати» готові записи з нашого каталогу і лише доповнювати їх своїми шифрами та відомостями про екземпляри.

Відсутність періодичних видань відобразилася й на формуванні електронних каталогів бібліотек об'єднання. На сьогодні електронні каталоги містять таку кількість записів:

	01.01.14	01.10.14	Приріст	Плановий приріст 2014р.
НБ СНАУ	109294	112382	3088	7500 (-4412)
Сумський	15195	18606	3411	3500 (-89)
Роменський	9339	9732	393	1000 (-607)
Глухівський	25272	26798	1526	3500 (-1974)
Маловисторопський	18881	19041	160	275 (-115)
Охтирський	15290	15390	100	300 (-200)
Путивльський	9870	9972	102	1000 (-898)

Доступність розподіленого електронного каталогу сприяє задоволенню інформаційних потреб користувачів, пов'язаних з освітньою діяльністю, науково-дослідною роботою, розширенням професійних знань, а також – виконанню головної функції сучасної бібліотеки – забезпеченню можливості вільного і необмеженого доступу до джерел інформації, створенню умов для забезпечення користувачів своєчасною, достовірною та повною інформацією шляхом широкого застосування новітніх технологій.

У звітному році головною бібліотекою продовжена практика попередніх років щодо надання консультацій (як при безпосередньому спілкуванні, так і телефоном та електронною поштою) бібліотекам об'єднання з питань створення бібліографічних записів в електронному каталозі, редагування цих записів. Працівники бібліотеки СНАУ систематично роблять аналіз помилок в електронних каталогах коледжів та надають рекомендації щодо їх виправлення.

Бібліотеки науково-дослідних установ області, що входять до територіального методичного об'єднання досі не мають свої електронних каталогів. Причиною цього є дорожня програма програмного забезпечення та відсутність посад бібліотекарів в установах.

IV. Координація інформаційно-бібліографічного та довідково-бібліографічного обслуговування

Використання у бібліотеках електронних ресурсів потягло за собою зміну бібліотечної технології – з'явилася необхідність суттєвого коригування форм і методів обслуговування. Найбільших змін зазнало інформаційно-бібліографічне та довідково-бібліографічне обслуговування, для якого розвиток Інтернет-технологій відкрив новий рівень можливостей у забезпеченні доступу до інформаційних ресурсів бібліотек віддаленим користувачам.

У звітному році головна бібліотека об'єднання продовжувала публікувати інформаційні бібліографічні списки «Бюлетень нових надходжень літератури до бібліотеки» на сайті бібліотеки. З цього року «Бюлетені» включали й інформацію про нові надходження до бібліотек

коледжів. І якщо раніше ці списки губилися в столах завідувачів кафедр або лаборантів, то тепер ними мають можливість користуватися не тільки викладачі, а й студенти СНАУ та усі бібліотеки об'єднання.

У зв'язку з доступністю електронного каталогу у віддаленому режимі та його достатньою наповненістю відпала необхідність у ретроспективних науково-допоміжних та тематичних посібниках. Уже декілька років НБ СНАУ їх не складає, приділяючи натомість більше уваги формуванню предметних і краєзнавчих рубрик та ключових слів електронного каталогу, щоб розширити його інформативність.

Бібліотеки коледжів у звітному році працювали над створенням бібліографічних посібників різних типів. Спектр їх різновидів розширився, оскільки у минулому році на одному із семінарів колеги з коледжів прослухали повідомлення про типи і види бібліографічних посібників.

Увагу користувачів привертають віртуальні виставки нових надходжень та виставки видань науковців університету, представлені на сайті бібліотеки.

Представляє на сайті своєї бібліотеки новинки у формі віртуальної виставки нових надходжень і бібліотека Сумського коледжу. Глухівський агротехнічний інститут та Роменський коледж мають можливість представляти такі виставки на сайтах своїх коледжів.

Розвиток Інтернет-технологій відкрив для бібліотек новий рівень можливостей і в обслуговуванні віддалених користувачів – використання онлайнового сервісу. Бібліотека СНАУ з березня 2014 р. приєдналася до Всеукраїнського проекту «Віртуальна бібліографічна довідка», що орієнтований на обслуговування віддалених користувачів у режимі «запит-відповідь». Проект цікавий тим, що задавати питання й отримувати відповіді можуть не тільки студенти та викладачі вузу, а й студенти наших коледжів, що не мають змогу відвідувати університетську бібліотеку через її віддаленість, співробітники науково-дослідних установ області та фахівці сільського господарства, а також читачі бібліотек інших відомств. Протягом цього періоду працівниками бібліотеки виконано всього 31 довідку (за умовами проекту наша бібліотека щодня виконує лише 2 довідки). Пояснити таку невелику кількість виконання довідок можна тим що до їх виконання долучаються працівники інших бібліотек, та й кількість запитань у літній період значно менша.

Віртуальна довідкова служба бібліотеки зберігає основні функції традиційної довідкової служби: навчити відвідувачів користуватися бібліотекою та її ресурсами; рекомендувати джерела, з яких користувач може отримати потрібну йому інформацію; популяризувати бібліотеку як соціальний інститут.

Віддалені користувачі також мають змогу замовити електронну копію статті з журналу чи декілька сторінок з монографії через таку послугу як «Електронна доставка документів» (на жаль, ця послуга не здобула популярності серед користувачів).

Популяризації бібліотек, рекламі їх діяльності й забезпеченню користувачів інформацією про їх діяльність сприяє й створення web-сайтів та web-сторінок. Власні сайти мають НБ СНАУ та бібліотека Сумського коледжу, інші бібліотеки, як і раніше, представлені на сайтах коледжів.

Створення власних сторінок бібліотек у соціальних мережах (Google+, ВКонтакте, Facebook,) та рекламування на них як основних так і інноваційних форм обслуговування читачів сприяє залученню користувачів до використання новітніх послуг бібліотек. А систематичні запрошення до перегляду книжкових виставок та на культурно-просвітницькі заходи, а також фото-звіти про вже проведені заходи, у деякій мірі спонукають потенційних користувачів до діалогу, сприяють виявленню інформаційних потреб студентської молоді.

Бібліотеки коледжів також активізували свою присутність у соціальних мережах. Так, наприклад, у Сумського коледжу з'явилась сторінка бібліотеки «ВКонтакте». Продовжував роботу й блог бібліотеки коледжу. Працівники освоїли різноманітні сервіси для створення і публікації презентацій та текстового матеріалу на сайті і блозі. Урізноманітнили використання для роботи можливостей Диску Google. Використовуються в роботі такі сервіси, як "YOU Tube", "Slideshare", презентації Google, "Smore.com", "Фотофильмы.ru" та інші.

Бібліотека Сумського коледжу влітку поточного року отримала нагороду Liebster Blog Award (в перекладі – нагорода улюбленому блогу), тобто подяка за проведену роботу блогу, кількість постійних читачів у яких менше 200.

Окрім блогу для читачів, працівниками бібліотеки створено методичний блог «Бібліотечна палітра» для методичного об'єднання бібліотек ВНЗ I-II рівнів акредитації, на якому опубліковано декілька власних матеріалів, а саме – огляд фахового журналу «Бібліотечний форум» тощо.

Бібліотека СНАУ впритул підійшла до необхідності автоматизувати й таку складову бібліографічної діяльності як бібліографічне інформування (ВРІ, ДЗК). Можливість здійснити це надає нова версія АІБС «Ірбіс-64». Наразі йде підготовчий етап: методом анкетування виявляються інформаційні потреби користувачів та до БД читачів вносяться адреси їх електронних скриньок.

У звітному році університетською бібліотекою та бібліотеками коледжів продовжувалась робота над створенням значної кількості рекомендаційних списків на допомогу засвоєнню окремих тем навчальних програм. Готувались також списки за замовленнями кафедр, окремих користувачів-науковців.

У 2014 р. інформаційно-бібліографічний відділ НБ СНАУ продовжив роботу над створенням біобібліографічних показників серії «Біобібліографія вчених Сумського НАУ». Опубліковані показники «Жатов Олексій Гнатович» та «Котенджи Геннадій Павлович». Розділ сайту бібліотеки, що

репрезентує біобібліографічні та бібліографічні покажчики, підготовлені працівниками бібліотеки, поповнився цими виданнями.

Розпочата робота над створенням покажчика, присвяченого життєвому і науковому шляху професорів, докторів сільськогосподарських наук А.А. Подгасцького та ветеринарних наук Т. І. Фотіної.

Готується до друку «Бюлетень праць науково-педагогічних працівників Сумського НАУ за 2013 р».

Бібліотека Сумського коледжу також випускає власний бібліографічний бюлетень «По сторінках періодичних видань» як в електронному (на сайті) і друкованому вигляді.

З метою популяризації діяльності бібліотеки, працівниками головної бібліотеки розроблено буклет про НБ СНАУ. Такі ж буклети розроблені й бібліотекою Глухівського агротехнічного інституту.

V. Матеріально-технічна база

Матеріально-технічна база бібліотек об'єднання зазнала лише незначних змін. Так, наприклад, НБ СНАУ не мала змоги придбати ніяких технічних засобів (рахунок на комп'ютер і штрих-кодовий сканер вже майже півроку як «завис»).

Бібліотека Роменського коледжу придбала один комп'ютер за кошти, виручені від здачі макулатури (в рамках акції «Збери макулатуру для бібліотеки»).

В читальній залі бібліотеки Роменського коледжу також виділено інформаційну зону на 3 комп'ютерні місця. Така ж зона виділяється й у бібліотеці Путивльського коледжу. Також у Путивльському коледжі бібліотека поповнилася комп'ютером Celeron 1.8 та мультимедійною установкою EMP – X5.

Нове невеличке приміщення отримала лише бібліотека Путивльського коледжу (туди виділено застарілий та не використовуваний фонд); усі інші бібліотеки потребують додаткових приміщень для книгосховищ.

VI. Науково-методична робота.

Кадрове забезпечення бібліотек об'єднання

Сумське територіальне методичне об'єднання сільськогосподарських бібліотек м. Суми і Сумської області складається з 10 бібліотек:

- НБ СНАУ – головна бібліотека (20 штатних одиниць)
- Бібліотека Глухівського агротехнічного інституту (7)
- Бібліотека Маловисторопського коледжу (3)
- Бібліотека Охтирського коледжу (2)
- Бібліотека Путивльського коледжу (3)
- Бібліотека Роменського коледжу (2+адміністратор БД)
- Бібліотека Сумського коледжу (3)
- НБ Глухівської дослідної станції луб'яних культур -

- НБ Іванівської ДСС -
- НБ Інституту сільського господарства Північного Сходу -.

Ситуація з кадровим забезпеченням бібліотек об'єднання зазнала незначних змін. Кількісний склад працівників головної бібліотеки не зменшився – 20 штатних одиниць, які займають 21 особа. Фахової освіти не має лише працівник, що займає 0,5 ставки бібліотекаря II категорії (філологічна освіта). Також на 0,5 ставки бібліотекаря II категорії прийнята молодий спеціаліст, яка здобуває освіту у Харківській ДАК. Ще один працівник здобуває другу вищу освіту, що не має стосунку до бібліотечної справи, а це 4 місяці перебування у навчальній відпустці лише протягом цього року!

З нового в бібліотечному менеджменті: бібліотекою Глухівського агротехнічного інституту створено портфоліо бібліотекарів, головна бібліотека також приступила до його створення.

В Роменському коледжі замість одного досвідченого працівника, що вийшла на пенсію, на роботу прийнято двох молодих працівників, які до того ж не мають фахової освіти (бібліотекар з педагогічною (філологічною) освітою та адміністратор баз даних з технічною освітою). В науково-дослідних установах, як уже зазначалося, відсутні посади бібліотекарів, тому бібліотеки закріплені за одним із науковців чи лаборантів, що відповідно, позначається на основних показниках роботи бібліотеки.

В Глухівському агротехнічному інституті, Маловисторопському, Сумському та Путивльському коледжах він залишився без змін (відповідно: 7, 3, 3 і 3 працівники).

Головна бібліотека об'єднання надає можливість ознайомитися з регламентуючою документацією, фаховими періодичними виданнями. Іноді необхідну документацію надсилаємо електронною поштою; бібліотекам-учасницям залишається лише доопрацювати той чи інший документ під свої умови. У всіх працівників бібліотек об'єднання є можливість проконсультуватися у провідних фахівців НБ СНАУ з питань, які їх цікавлять, обмінятися досвідом (мобільні телефони провідних фахівців НБ СНАУ та адреси їх електронної пошти вказуємо на програмах спільних семінарів).

У 2014 р. проведено науково-методичний семінар «Діяльність бібліотек об'єднання у 2013 р. Досягнення, проблеми. Основні завдання на 2014 р.» (січень 2014 р.) та семінар-практикум «Краєзнавча робота бібліотеки: збереження традицій, пошук нового» на базі однієї з учасниць територіального об'єднання – бібліотеки Глухівського агротехнічного інституту ім. С. А. Ковпака (травень 2014 р.). На кінець жовтня перенесене проведення круглого столу «Інформаційне та ресурсне забезпечення користувачів сільськогосподарських бібліотек на базі міжбібліотечної взаємодії», у грудні заплановано проведення науково-практичний семінар «Інноваційний розвиток бібліотеки в інформаційному суспільстві: трансформація послуг і ресурсів».

Фахівцями головної бібліотеки здійснено 3 виїзди до бібліотек об'єднання (Маловисторопський, Сумський коледжі та Глухівський агротехнічний інститут) з метою вивчення діяльності та надання методичної й консультаційної допомоги.

Щомісяця (окрім літніх) в санітарний день у бібліотеці СНАУ проводяться заняття з підвищення кваліфікації співробітників НБ. У 2014 р. до участі у підготовці занять залучені усі співробітники бібліотеки. Метою такого кроку є виявлення «прихованих талантів», тобто працівників, особливо у відділах, які не пов'язані з обслуговування користувачів, що мають навички публічних виступів, а, отже, можуть проводити масові заходи. Заняття з підвищення кваліфікації доповнюються оглядами фахових журналів, бібліографічними оглядами новинок художньої літератури. Протягом звітного року директор та завідувачі відділів НБ СНАУ розробляли та редагували інструктивно-методичні та регламентуючі документи. Зокрема, оновлені «Положення про наукову бібліотеку Сумського національного аграрного університету» та «Правила користування науковою бібліотекою Сумського НАУ», що передбачають ведення електронного читацького формуляра та книговидачу на абонементі в автоматизованому режимі. Розроблене «Положення про бібліотечну раду наукової бібліотеки Сумського НАУ» та «Правила користування міжбібліотечним абонементом». Розпочата робота над «Положенням про обмінний фонд НБ СНАУ», «Положенням про службу міжбібліотечного абонементу бібліотеки СНАУ». Відредаговані посадові інструкції.

Продовжуємо тісну співпрацю з вузівськими бібліотеками міста, Сумською ОУНБ та центральною міською бібліотекою ім. Т. Шевченка. Протягом року приймали участь у нарадах, засіданнях методичних об'єднань, семінарах бібліотек інших систем та відомств.

Директор бібліотеки СНАУ пройшла курси підвищення кваліфікації наукових та науково-педагогічних працівників при ННСГБ за напрямом досліджень «Методологічні засади дослідження еволюції галузевої наукової думки в розрізі окремих напрямків аграрної науки України» (березень 2014 р.) та «Охорона авторських прав при формуванні ресурсів електронної бібліотеки» (травень 2014 р.).

Протягом поточного року працівники головної бібліотеки брали участь у науково-практичних конференціях, семінарах та круглих столах: «Двічі Герой Соціалістичної праці П. М. Ангеліна (1913-1959) – засновник стаханівського руху у сільському господарстві» (січень, м. Київ); «Бібліотеки ВНЗ: зміст та стратегія розвитку в інформаційному суспільстві» (квітень, м. Одеса); IX Всеукраїнська конференція молодих вчених та спеціалістів «Історія освіти, науки і техніки в Україні» (травень, м. Київ), «Парадигма розвитку бібліотек в умовах інформаційного суспільства» (вересень, м. Харків). Планується взяти участь у роботі Всеукраїнського наукового семінару «Інтегрований галузевий інформаційний ресурс: стан, проблеми, перспективи створення та забезпечення доступу» (жовтень, м. Київ) та

«Сучасна бібліотека у науково-освітньому просторі ВНЗ: інформаційні ресурси, технології, проекти» (жовтень, м. Полтава).

Робота НБ СНАУ та бібліотек об'єднання систематично висвітлюється на сторінках університетської газети «Вісник СНАУ», сайтах коледжів. На сайті бібліотеки СНАУ робота бібліотек коледжів була представлена під рубрикою «Новини від наших колег». Переважно це були повідомлення про масові заходи, проведені бібліотеками об'єднання.

Голова Територіального методичного
об'єднання сільськогосподарських
бібліотек Сумської області

Г. І. Комликова